

Kweekverslag Kapoetsen, door Iet van Breugel

Mijn naam is Iet en vogels is al jaren mijn lust en mijn leven. Tot voor een paar jaar hield ik kanaries en een koppel kwartels. Dat ging met wisselend succes en ik begin nu te begrijpen waarom.

Vogels is een fulltime hobby, het is niet alleen het voeren schoonhouden enz. maar vooral observeren. Het kijken naar het gedrag zegt zoveel over hen. Daar had ik toen geen tijd voor en nu ik 65 geworden ben neem ik er de tijd voor. Gelukkig heb ik een man die niet veel eisend is en me regelmatig ondersteund in mijn hobby. Ook heel veel lezen op internet en in boeken, ook het gaan naar vergaderingen van de vogelclub, lezingen en beurzen is een must.

Een paar jaar terug kwam ik bij een verkoper een Kapoetsensijs popje tegen en werd meteen verliefd. Kan ze bij mijn kanaries? (jawel hoor), een beetje ander voer en het lukt wel. Een paar dagen later wist een kennis een mannetje te zitten en ik als een speer er op af. Wat was hij mooi. Ook deze ging in de grote volière en het was aandoenlijk te zien hoe de kanaries s 'avonds probeerde hen in het binnenhok te krijgen. Helaas, ondertussen aten de anderen hun voer op en werden moddervet. Toen het echt koud begon te worden hebben we deze twee niet alleen in ons hart gesloten maar ook in huis gehaald. Een grote binnen volière en ze waren de koning te rijk. Zo zette ik mijn eerste schreden op het pad van de Kapoetsensijs kweker. Een pad met veel valkuilen veel vreugde maar ook verdriet, geholpen door een paar bevriende kwekers.

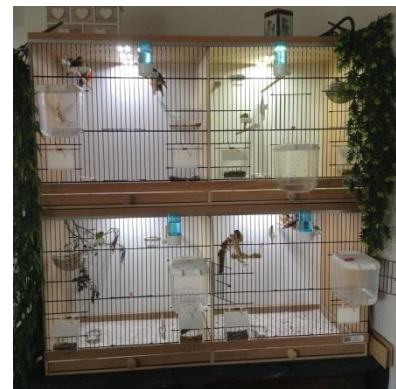
Het mannetje overleed (hij was echt stokoud) en ik op zoek naar een jong koppeltje. Dit vond ik bij een man die me nog steeds met raad en daad bijstaat. Het koppeltje zou broeds zijn maar door mijn onwetendheid ging het niet goed en had ik de eerste 5 onbevuchte eitjes, helaas!

De tweede ronde ging beter. Mijn man had van te voren een gat in het dak geboord precies boven het nestje en hierdoor kon ik met een speciaal cameraatje in het nestje kijken en zo bijhouden wat er gebeurde. Ook het maken van foto's en filmpjes ging uitstekend. Diverse staan op onze site. Slapeloze nachten had ik toen ze geringd moesten worden. Stel je voor een stel teentjes vooruit eentje achteruit en dan proberen het vogeltje in de goede positie te brengen en met mijn andere hand een ringetje erover te schuiven. Op zo'n moment haatte ik mijn hobby. Uiteindelijk is het gelukt en werd het nestje terug gehangen. Gelukkig nam de moeder mij niets kwalijk en ging het spul eerst voeren en daarna warm maken. Van de 3 hebben het er twee gered. Het tweede nestje ging iets beter 5 eitjes en 4 jongen. Even op de tanden bijten bij het ringen maar uiteindelijk vlogen 4 jongen uit. Helaas bij een was de ring afgezakt en klemde de teentjes bij elkaar. Niets hielp en toen ben ik even heel dapper en daarna

heel verdrietig geweest. Toen waren er nog 3 en tezamen met de 2 anderen konden ze even later de grote buitenvolière in. De jonkies leerden pa en ma om door het kleine luikje naar buiten te gaan, maar belangrijker, ook naar binnen. De nachten waren nog erg fris.

Wat is mooier dan om samen op een stoeltje voor de volièrre je boterham te eten en ondertussen naar die acrobaatjes te kijken die met hun snaveltjes onze kerstboom aan het slopen waren om daarna als een raket door de opening naar binnen te vliegen.

Via een lid van onze vereniging kwamen we in contact met een autoriteit op het gebied van Kapoetsensijsjes. Na een afspraak gemaakt te hebben togen we naar het land van Marieke (Nijmegen). We werden heel hartelijk ontvangen en in die paar uur dat we daar waren leerde ik zoveel bij dat het me duizelde. Met een man voor een van onze jonge popjes en een kruising tussen een kanarie en een kapoetsensijs togen we huiswaarts. Basje zingt mooi en ook hard en al zeker als mijn man zich staat te scheren. Ook de aanwezigheid van de andere vogels kan hem behoorlijk in extase brengen. Doordat het een strenge winter beloofde te worden hebben we alle vogels weer binnen gehaald. Een beetje druk in de grote kooi maar wel gezellig.

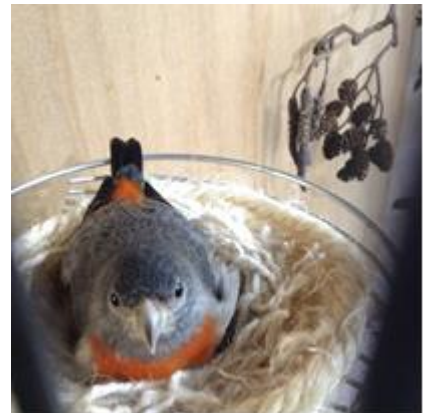

Nog ruim voor de kerst besloten we dat we zouden proberen de oudere vogels wat eerder in de broed te trekken, zodat we in de zomer wat meer van mijn man zijn hobby (varen) konden genieten. Na wat op internet te hebben rondgekeken hebben we een dubbele broedkooi inclusief led verlichting en een timer gekocht. Zo een met een schuif in de midden die je er uit kunt halen. De oudjes werden daar ingezet en het licht werd steeds opgevoerd. De jonge vogels waren nog niet rijp voor de broed en hun dagen werden veel langzamer verlengd. We zagen ma eerst met wat draadjes sjouwen en begrepen dat we het nestje en het nestmateriaal korfje er in konden hangen. En jawel een paar dagen later werd aan het nestje begonnen en begon pa zijn keel te schrapen. Ik moet zeggen dat ruzie maken een kunst is bij Kapoetsensijsen en ik was blij met het tussenschot zodat we pa even uit zijn leiden konden verlossen. Hij heeft voor de vorm nog iets meegewerkt maar vond toen dat hij zijn rechten maar eens moest laten gelden. 5 eitjes en uiteindelijk 4 jongen waren het resultaat van zijn kunnen. Deze 4 groeiden voorspoedig en al ras kwam de dag die ik zo haatte. Maar ik had nu wat informatie gekregen waar ik wel iets mee kon. Allereerst een stukje ventielslang over het ringetje, dan een iets grotere ring, maat 2.7. De ventielslang was om het ringetje niet te laten blinken en moeder te laten denken dat het GEEN poepje was en dat ze het daardoor met rust zou laten. Dit heeft gewerkt. De tekenpen was een heel goed idee. Je klemt het ringetje in de tekenpen en schuift daarmee het ringetje over de teentjes. Nu hoefde

maar EEN stel grote vingers het werk te doen en mijn tweede hand was veel rustiger en ik had een veel beter overzicht. Subliem. Het ventielslangetje heb ik later na het uitvliegen met een tornmesje er af gehaald. Vier jonkies van dit jaar zitten nu gezond en geringd in de grote huiskamer volière. Ondertussen zijn de ouders weer aan een tweede nestje begonnen en hebben 5 jongen die ik morgen (5 maart) moet gaan ringen.

Een van de poppen van vorig jaar kon het goed vinden met een mannetje dat ik geruild had tegen een van mijn jongen. Ik heb nog een broedhok aangeschaft en ze daarin gezet. Resultaat 5 eitjes waarvan er 3 bevrucht zijn. De man was helaas erg jaloers. Wanneer hij ontdekte dat de pop ging voeren zat hij er onmiddellijk bij en dwong de pop hem te voeren. Op deze manier kwamen de jongen wel wat te kort. We hebben de kooi in tweeën gedeeld en de man aan de andere kant gezet. Bij hem een reserve popje geplaatst en ook daar hebben we nu 4 kleintjes van. Allemaal goed gezond en inmiddels het eerste nest al weer op stok.

Hoezo zijn Kapoetsensijzen schuw. Dit alles is gebeurt onder het toezien van 3 kleinkinderen die regelmatig het krukje op klommen en niet al te voorzichtig waren. Een Fox die steeds duidelijk laat horen dat hij er ook is. De deurbel, telefoon of de radio. En niet te vergeten ikzelf die regelmatig de kooien schoon maakt, van eten en drinken voorziet, de nesten eruit haalt voor controle en de schuif hanteert als pa en ma het weer eens niet eens zijn. Ze trekken er zich niets van aan en gaan gewoon hun gang. Toegegeven, in de buiten volière gingen de kanaries regelmatig op mijn hoofd of schouders zitten, dat is er nu niet meer bij. Af en toe zat er een raket in mijn haardos als hij de koers verkeerd berekend had. Maar dat was vorig jaar dan ook de enige toenadering. Ik ben benieuwd wat het deze zomer gaat worden als ze buiten zijn.

Bij de oude vogels zijn pa en de jongen gescheiden van ma want zij zit nu op 5 eitjes waarvan er vandaag (6 April) 4 zijn uitgekomen. Hopelijk is morgen het vijfde eitje aan de beurt. In de opwindig gaat er wel eens iets mis en zo gebeurde het dat ik het weghalen van de overgebleven schalen aan het filmen was en vergat het filmpje op te slaan. Helaas... Maar zo zie je, de ene vogel eet ze op en merk je niet dat er jongen zijn en bij de andere vind je 's morgens de schalen op de grond liggen. Morgen moet er weer geringd worden, Ze zijn nog zo klein. Nu maar hopen dat het weer wat milder wordt en de grote jongen naar buiten kunnen, ze hebben er zin in en ik wil die herrieschoppers onderhand wel naar buiten hebben. De buitenvolière is er klaar voor. Mijn man heeft de verwarming en lampen al weer aangesloten en proefgedraaid zodat we niet voor verrassingen komen te staan.

Ondertussen ook naar de bijeenkomst van de WAS in Soest geweest en daar een paar gezellige uurtjes met mede kwekers doorgebracht. Ook de lezing van Alois was zeer interessant waardoor deze dag om was voor ik er erg in had.

Mijn ervaring tot nu toe. Is Kapoetsensijzen kweken moeilijk? Niet echt, maar als je alleen na je werk 5 minuten tijd hebt begin er dan niet aan. Zeker in de broed periode moet je er letterlijk bovenop zitten. De ene dag zit Pa zijn popje en de jonge nog te voeren en lijkt alles peace en vree. De volgende dag is de kooi letterlijk te klein en krijgt hij een pak op zijn donder. Hij mocht de kleintjes niet meer voeren. Oorzaak: in dit geval was het eivoer niet goed genoeg naar ma haar zin. Na overgestapt te zijn op een ander merk was de liefde weer getekend en hij mocht weer volop mee voeren. Zit je er dan niet bovenop dan heb je kans op een dode vogel of een mislukt nest. Ja niet iedereen heeft de kans zijn vogels in de huiskamer te hebben en ze zo constant in de gaten te houden. Ook kun je de winter of zomer vakantie wel vergeten, een ander er voor laten zorgen is voor ons geen optie. Nee, wij zijn blij met de winterbroed zodat de vogels in de zomer lekker buiten kunnen zitten en wij weer eens een dagje kunnen gaan varen.

Wat voer ik in de broedperiode?

Wanneer de pop een nestje begint te bouwen geef ik ze af en toe een paar pinkies, zodat ze hieraan kunnen wennen. Wanneer de kleintjes geboren zijn krijgt ze iedere dag 's-Morgens en 's-Middags een stuk of 10 Pinkies. Ze voert hier heel graag mee. Dit doe ik tot ze uitgevlogen zijn. Dan stop ik ermee.

Het merk eivoer wat ik geef is GOLDPATĒ van Versele Laga. Dit bevat mij, en de vogels, het beste. Het voelt goed aan en ruikt erg lekker. Hier door meng ik gekiemde zaden, iets knoflookpoeder tegen ongedierte, Kleurstof: Intensief rood gemengd met 10 0/0 Canthaxantine, een klein beetje Spirulina en omdat de vogels binnen zitten en dus geen zonlicht krijgen een paar druppels Multivitaminen. Dit meng ik goed door elkaar en geef ze dit drie keer per dag. Als de kleintjes een week oud zijn doe ik er nog héél fijn gesneden boerenkool doorheen.

Het merk zaad wat ze krijgen is (2kg)

KAPOETSENSIJSZAAD van Geldoff in Waalwijk, nog extra gemengd met 1 kg Negerzaad. Kapoetsen zijn kleine energieke vogeltjes die zeer veel energie verbruiken. Tijdens de broed voeren ze veel en graag met negerzaad.

Ze krijgen iedere dag verse groente. Behalve de boerenkool door het eivoer krijgen ze:

- Een schijfje komkommer of;
- Een schijfje courgette of;
- Stukje broccoli of;
- Stukje appel waar ze alleen de schil van eten of Chinese kool.

Drinkwater

Op 1 liter water doe ik 3 ml Appelazijn en dit krijgen ze iedere dag.

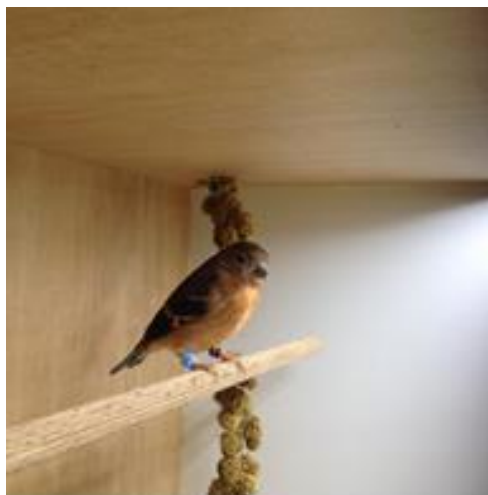
Badwater

Zolang de kleintjes nog niet uitgevlogen zijn krijgen ze elke dag vers badwater, soms met wat badzout, soms met wat Aloë Vera er in. Als de kleintjes uitgevlogen zijn stop ik hier even mee, tot ze groot en stevig genoeg zijn om ook in een badje met een klein laagje water te kunnen.

Verder krijgen ze trosgierst, teunisbloem, takken met elzenproppen, en hangt er een dennentak in de volière. Dit alles om ze een beetje bezig te houden.

Al met al heeft dit ons 19 jonge Kapoetsensijsjes gegeven.....niet verkeerd dacht ik zo. Voor een ieder die belangstelling heeft voor de vogeltjes hebben wij een website waarvan het adres is: www.ietkees.nl.

Iedereen héél veel succes met zijn of haar vogeltjes en een goed broedjaar toegewenst.

Met vriendelijke groet,

Iet van Breugel